

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohman.

štev. 16.

V Ljubljani, 31. avgusta 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Pokrajinska kmetijska razstava v Ljubljani. — Snetjavost pšenice. — Ljulika med letošnjo pšenico. — Hud plevel med pšenico. — Sušenje hmelja pri naravni toploti. — Priprave za bodočo trgatav. — Mala ročna škropilnica. — Vinski eponit in njega uporaba v kletarstvu. — Poskusno škropljenje trt s kuhovino jelševoga listja. — Proti moljavosti žita. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Uradne vesti. — Inserati.

Pokrajinska kmetijska razstava v Ljubljani od 17. do 26. septembra 1927.

Letošnja kmetijska razstava. Ugodni uspehi, ki jih je dosegla lanska jesenska kmetijska razstava, so dali upravi velesajma in merodajnim gospodarskim organizacijam pobudo za nadaljno prirejanje razstav, ki so poklicane, da pomagajo našemu kmetijstvu do novih uspehov. Letošnja razstava ima namen, dvigniti trgovino s tistimi pridelki, pri katerih je nadaljnji razmah produkcije odvisen predvsem od boljše trgovine. Važen namen zasleduje pa tudi s tem, da se producenti z ogledovanjem in primerjanjem dotičnih pridelkov navdušujejo za izboljšanje dosedanjih uspehov. Ker bo imela razstava trgovsko obiležje, bodo vsi razstavljeni predmeti naprodaj in se bodo obenem sprejemala naročila na razstavljeni vzorčno blago.

Najugodnejši nakup izbranega namiznega sadja bo nudila Sadjarska razstava prilikom letošnje pokrajinske razstave na velesajmu „Ljubljana v jeseni“ od 17.—26. septembra. Najrazličnejše vzorčno sadje bo razstavljeno v ameriških zabojih po 25 kg. Razstavo organizira Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani. Zanimanje za to razstavo je sila veliko. Zadnje tovrstno razstavo je priredil velesajem pred tremi leti, ki je najbolje uspela. Sadje je bilo tako izbrano in tako poceni, da se je 10 vagonov prodalo že prva dva dni in pozneje ni bilo ničesar več na razpolago. Upamo, da bo letos, ker je sadna letina prilično dobra, dovolj sadja na razpolago. Opozarjamo pa že danes, da se bo z odprodajo jabolk pričelo že prvi dan razstave, to je 17. septembra.

Sadni zaboji za razstavo. Na sadno razstavo se pripuščajo ameriški zaboji in štajerski zaboji. **Ameriški zaboji** drže po 18 do 20 kg jabolk. **Štajerski zaboji** držijo okroglo po 25 in po 50 kg jabolk. Manjši zaboj za 25 kg jabolk je 66 cm dolg, 30 cm širok in 31 cm globok in sicer od znotraj merjen.

Večji zaboj, ki drži 50 kg, je pa 83 cm dolg, 35 cm širok in 38 cm globok. Ameriške zaboje ima v zalogi Kmetijska družba, štajerske zaboje pa lahko doma napravimo po označni meri. Posebno lepo sadje (kabinetsko sadje) se lahko razstavi tudi v **malih poštnih zabojčkih**, ki drže po 5 kg in merijo v dolžino 39 cm, v širino 31 cm in v višino 9 cm. — Za razstavo pripravljeno sadje naj se odpošlje tako, da bo zadnji čas 14. septembra zvečer na razstavišču. Pošiljke naj se naslovijo: Urad ljubljanskega velesajma — v Ljubljani.

Zelenjadna razstava prva te vrste v Ljubljani se vrši od 17.—26. septembra na pokrajinski razstavi „Ljubljana v jeseni“. Razstava obeta biti prav zanimiva in poučna. Ljubljanska okolica ima prvovrstno zemljo za pridelovanje različne zelenjadi in je po svojih prirodnih pogojih poklicana zalagati ne le ljubljansko mesto, ampak spričo bližine morja tudi razna obmorska kopališča. Razstava bo zlasti zanimala naš ženski svet. Razstavljena zelenjad se bo tudi odprodajala.

Razstava zelenjadi. Zelenjad je poslati na razstavo v primernih količinah. Strogih in točnih predpisov v tem pogledu ne more biti. „Sadjar in Vrtnar“ je sicer prinesel tozadevna navodila, ki pa naj veljajo le v glavnem ali splošnem. Od večje zelenjadi, kakor je n. pr. zelje, zadostujejo tudi 3 komadi, od zgodnjega vrtnega krompirja 1 do 3 kg itd. Zelenjad se lahko razstavi v košarah, razentega pa tudi na drug način, na krožnikih, v zabojčkih, na mahu itd. Zelenjad je treba poslati na razstavo v **petek 16. septembra**. Razstavljalci sami pa naj prigrasijo svojo udeležbo čimpreje, **zadnji čas do 10. septembra t. l.** „Uradu ljubljanskega velesajma v Ljubljani“, kamor se je obračati tudi zaradi potrebnih pojasnil.

Mlekarska industrija nastopi letos drugič s svojimi izdelki, sirom, maslom in drugimi mlečnimi izdelki. Mlekarska razstava tvori oddelek zase in bo urejena tudi popolna mlekarna. Poleg prodaje en gros se bo prodajalo tudi v malih količinah, da se obiskovalcem razstave nudi prilika, poskusiti mlečno izdelke naših domačih mlekarn in sirarn.

Vinska razstava. Na številna vprašanja sporočamo javnosti, da se tudi na letošnji pokrajinski razstavi vrši razstava izbranih buteljskih vin. Za poznavalce in odjemalce vina lepa prilika, da pokusijo izbrano dobro in žlahtno vinsko kapljico.

Snetjavost pšenice.

Ako govorimo o sneti pri pšenici, mislimo navadno na takozvano trdo snet, ki je tudi v naših krajih najbolj razširjena. To bolezen povzroča glivica „*Tilletia tritici*“. Seme te glivice, ki ga imenujemo „trosi“ ali „spore“, pride navadno z žitnim zrjem v zemljo, kjer spomladi kali in prodre s svojimi klicami v mlado pšenično bilko; skupaj z bilko raste tudi ta glivica, ki na mestu zdravega pšeničnega zrna tvori snetjavo zrno. Ako to zrno zdrobimo, najdemo v njem mesto moke neki črn, smrdeč prah: to je seme, to so „trosi“ ali „spore“ omenjene glivice. Snetjava zrna so lahka in plavajo v vodi. Navadno se jih že pri mlatvi dosti zdrobi in omenjeni trosi okužijo tudi ostala zdrava zrna. Ako tako pšenico posejemo, dobimo prihodnje leto seveda zopet snetjavo pšenico. Snetljive klase lahko vidimo že na polju, ker stojе pokonci, dočim so zdravi povešeni; snetjavi klasi so tudi bolj odprti in štrlé narazen.

Snet povzroča vsako leto ogromno škodo. Zato se je iskalo in tudi našlo sredstvo zoper to nevarno bolezen.

Znani bakteriolog Prévost je že leta 1807. z raznimi poizkusi dognal, da raztopina modre galice uniči kaljivost snetnih trosov ali spor. Ali šele kakih 50 let pozneje je uvedel J. Kuehn namakanje semena proti sneti v raztopini modre galice. In do novejšega časa je ostalo to kot edino sredstvo, dasi se ga zlasti mali kmetovalci radi kompliciranega namakanja in zopetnega sušenja niso docela oprijeli.

To namakanje semenske pšenice v raztopini modre galice pa dobiva v zadnjem času vedno več nasprotnikov. Galica uničuje namreč razven trosov snetne glivice, kakor kažejo tozadevni poizkusi, tudi klico pšeničnega zrna, zlasti ako je bilo pri mlatvi poškodovano, tako da je galici omogočen pristop tudi v notranjost zrna. Kakor se računa, uniči galica 5 odstotkov in, ako leži namočena in zopet osušena pšenica dalj časa neposejana, celo do 25 odstotkov kaljivosti pri semenu. Poleg tega ovira tudi razvoj mlade koreninice in s tem rast bilke; na ta način se pa pospešuje razvoj sneti, koje klice pa morejo prodreti v bilko le prvi dobi njenega razvoja. Čim hitreje bilka raste, tem preje je izven nevarnosti okuženja. Snetni trosi izločijo pri namakanju iz raztopine baker ter se z njim obdajo ali prevlečejo; zaradi tega ne morejo kaliti. Trosi pa so kaljivost obdržali. V vlaži zemlje, ki vsebuje vedno nekaj ogljikove in humusne kisline, se ta baker zonet odloči od snetnih trosov in oni zopet kalijo in

Sadjarje, mlekarje, čebelarje, producente in trgovce vina, sirarje, vrtnarje in konjerejce opozarja kmetijska uprava velesojma, da bodo kmet. proizvodi razstavljeni na kmetijski razstavi na velesojmu od 17. do 26. septembra t. l. ocenjevani in po kakovosti nagrajeni z zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnamami ter diplomami. Udeležite se razstave vsi!

Brezalkoholna produkcija na jesenski razstavi. Vsi, ki žele razstaviti brezalkoholne izdelke na jesenski razstavi v Ljubljani, ki se vrši od 17. do 26. septembra t. l., naj se čimprej prijavijo „Brezalkoholna produkcija“ v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

povzročijo snetjavost. Ta okolnost je tudi vzrok, da imamo vkljub najvestnejšemu namakanju semena še vedno nekaj sneti. Prof. dr. Bodnar, ravnatelj zavoda za rastlinsko biokemijo v Budapešti, je to dokazal z mnogimi poizkusi, pri katerih mu je ostalo vedno še do 8 odstotkov sneti, dočim se v praksi vkljub namakanju z modro galico dobi vedno še do 20 odstotkov snetjave pšenice. Dr. Bodnar je odločno proti namakanju semena z raztopino modre galice, češ, da imamo dosti novejših in preizkušanih sredstev, ki res zanesljivo uničijo trose sneti, kaljivosti zrnja pa ne, in ki tudi ne zadržujejo, odnosno ovirajo rasti mlade bilke, temveč jo celo pospešujejo.

Od teh novih sredstev zoper snet razločujemo dve vrsti: sredstva za **namakanje** in sredstva za **prašenje**.

Današnja sredstva za namakanje so večinoma izdelki (preparati) **živega srebra**, ki po dosedanjih poizkusih absolutno zanesljivo uničijo snetne trose ter znatno pospešujejo kaljivost in razvoj pšenične bilke. Eden teh preparatov je n. pr. tudi Higosan, ki se izdeluje pri nas in je gotovo enakovreden raznim inozemskim preparatom, pri tem pa mnogo cenejši.

Suha sredstva za prašenje proti sneti so večinoma preparati **bakra** in **živega srebra**. Delovanje je istotako, le da se ta prašek šele v zemlji raztopi. Ta raztopina uniči snetne trose ter pospešuje kaljivost in razvoj pšenice.

Da bodo razna nova sredstva v najkrajšem času popolnoma izpodrinila modro galico, o tem ni dvoma. Zadnji čas pa se tudi mnogo razpravlja vprašanje, ali je boljše, da seme namakamo, ali je boljše, da ga prašimo. Prašenje je na vsak način mnogo enostavnejše in zato tudi cenejše. V Ameriki se dandanes sploh le praši, v Evropi pa se je do sedaj prašenje najbolj udomačilo na Ogrskem. Splošno je prodrlo mnenje, da kaže pšenico proti sneti oprášiti, dočim je bolje, da semena proti raznim drugim glivičnim boleznim (progavosti ječmena, snežni plesni rži itd.), katerih trosi tiče globokeje v kožici zrna, namakamo; izgleda pa, da bo prašenje docela izpodrinilo zamudno namakanje.

Zadnja leta v Nemčiji mnogo preizkušajo razna sredstva zoper glivične bolezni, v prvi vrsti zoper snet. Uspehi teh poizkusov so prav zadovoljivi. Dr. F. Emarch daje o tozadevnih poizkusih, napravljenih pri „Saechsische Pflanzenschutzgesellschaft in Dresden“ sledeče podatke v obliki tabele:

Sredstvo:	Snetjavost v %:			
	Dresden	A	B	C
Sploh nobeno	66.2	45.1	28.2	54.5
Tillantin 0.25%, 30 Min	0.2	—	0.0	0.7
Germisan 0.125%, 30 Min	0.1	0.0	0.05	0.5
Abavit B, 2 g na kg	0.2	—	1.7	0.2
Segetan suh, 3 g na kg	0.0	—	0.7	0.5
Agfa suho, 3.5 g na kg	0.3	5.6	0.76	0.7
Uspulun suh, 4 g na kg	3.4	10.5	1.5	0.35
Porzol H, 3 g na kg	0.0	0.5	0.1	0.2
Hoechst suh, 3 g na kg	0.0	0.5	0.14	0.33
Tutan, 2 g na kg	0.15	2.2	0.6	0.35

Kakor je razvidno iz tabele, je dosegel Porzol, ki se izdeluje tudi pri nas, najboljše uspehe. Ker je Porzol kot naš domači proizvod tudi najcenejši, cenejši kot drugi manj vredni tuji preparati, pride za naše kmetovalce predvsem v poštev.

Porzol kakor tudi Higosan ima stalno na zalogi tudi Kmetijska družba.

Čas je, da tudi naši kmetovalci, zlasti v krajih, kjer je snet dosti razširjena, posvetijo tem raznim obrambnim sredstvom več pozornosti, da dobijo ne samo obilne, temveč tudi prvovrstne pridelke pri pšenici. V ta namen morajo brezpogojno namakati ali prašiti pšenično seme.

Dolinar.

Ljulika med letošnjo pšenico.

Med različnimi pleveli, ki škodujejo našim žitnim pridelkom, je letos po nekaterih krajih zlasti otna ljujlika močno nastopila med pšenico. Vzrok temu temu bode vsekakor ta, da je že lansko leto vsled obile vlage zarodila močno razvito seme, ki ga s pomanjkljivim čiščenjem nismo izločili iz semenske pšenice. Ker pa daje močno razvito seme boljši pridelek, ne samo pri kulturnih rastlinah, ampak tudi pri plevelih, se je to letos posebno močno pokazalo pri ljujliki.

Otna ljujlika je enoletna rastlina kakor naše žitne rastline. Vzraste torej vedno le iz semena, ki lahko leži po več let v zemlji, ne da bi izgubila svojo kaljivost. Zato se pa pokaže včasih kar nenadoma v toliki meri, da se poljedelci začudeno vprašujejo, odkod se je vzela, in nastajajo celo domneve, da se je žito spremenilo v ljujliko.

Ljujlika je zelo škodljiv plevel, ki ne jemlje le prostora in hrane žitnim rastlinam, ampak njena škodljivost se poveča še s tem, da je izmed naših trav edina trava, koje seme vsebuje zdravju škodljive snovi. Zrnje ljujlike je grenko in strupeno, vsled česar tudi moka iz žita, ki mu je primešana ljujlika, ne more biti dobra in zdrava, ampak povzroča hude bolezni in tudi smrt. Je torej gotovo dovolj vzroka, da ljujliko zatiramo in da jo iztrebimo iz naših žit.

Zatiramo jo v prvi vrsti s tem, da skrbimo za čisto seme. Seme otna ljujlike je sicer navadno nekoliko drobnejše od zrnja pšenice, vendar ne toliko, da bi jo zamogli uspešno izločiti z navadnimi siti, ampak so za to posebna sita s podolgastimi luknjicami. Tudi navadni trijerji starejših tipov (vrst) je ne izločajo dobro, pač pa novejši trijerji, ki imajo takozvane „sortirane cilindre“. Prav močno razviti zrn, ki so tako debela kakor pšenica — in takih je med letošnjim pridelkom mnogo — pa tudi najboljši trijer ne more popolnoma izbrati. Tu ni dru-

gega sredstva, kakor da iz semenske pšenice že pred mlajvijo iz snopov z roko izpulimo vso ljujliko in tako snop za snopom očistimo vsaj vseh lahko vidnih in bolj močno razvitih bilk. Ako se pri tem prezre kakšna manjša, slabše razvita bilka ljujlike ni tolikega pomena, ker na slabše razvitih bilkah je tudi bolj drobno zrnje, ki ga vsak novejši trijer s sortiranim cilindrom izloči.

Ker je enotna ljujlika škodljiva domačim živalim, naj se izločeno zrnje ne uporablja za krmo. Tudi na gnoj ga ne smemo metati, ker bi prišlo zopet nazaj na njivo. Iz istega razloga naj se tudi tista ljujlika, ki smo jo z roko izpulili iz snopov, ne rabi za steljo in ne meče na gnoj, ampak je najboljša, da jo sežgemo.

Marinček.

Hud plevel med pšenico.

Po nekaterih legah se je prikazalo letos med pšenico veliko trave z bogatim latjem, ki nosi prav drobne klaske. Že od daleč je bilo opazati med zorenjem pšenice to gosto in drobno latje s svojo rjavordecasto barvo. Po takih mestih je bila pšenica zelo redka, tako da se je očitno poznalo, da jo je ta trava izpodrinila in zatrla. To plevelno travo imenujemo **njivsko** ali **navadno šopuljo**, ki rada nastopa v nižjih legah in zlasti še, kadar je polje v mokrem obdelano.

Šopulja — ki ima svoje ime po šopastem latju — je enoletna trava, ki prične svojo rast že jeseni kakor pšenica ali pa tudi še le spomladi. Njeno drobno seme je po prizadetih legah stalno v tleh in potrebuje le ugodnih pogojev, da kali in raste. Najraje se prikaže, če smo jeseni obdelovali mokro zemljo. Če nastopi potem še vlažna spomlad, se rado primeri, da je več šopulje kakor pšenice. Šopuljo moramo preganjati s pravočasnim obdelovanjem zemlje, v mokrih legah pa z osuševanjem. Zlasti se je ogibati površnega obdelovanja, če je zemlja mokra. Njeno seme je čisto drobno, tako da ga je lahko ločiti od žitnega semena.

Če se pojavi šopulja med jarim žitom, potem ni bila zemlja spomladi dobro preorana, kajti šopulja kali navadno že jeseni skupaj z zimskim žitom.

R.

Sušenje hmelja pri naravni toploti.

Prof. inž. Vinko Sadar.

(Nadaljevanje in konec.)

Za sušenje na lesah potrebujemo lese, ki si jih napravimo na sledeči način:

Na leseni okvir željene velikosti (2 × 1 m ali 1.5 × 0.8 m ali 1.5 × 1.5 m) pribijemo dno. Dno tvori žična mreža, trstika, platno, vrbove vitre ali lesene treske (kalane palice). Žična mreža rada rjavi, surovo platno se navzame vlage in se nategne, trstika se raje lomi nego vitre ali treske. Treske, položene tako, da puščajo med seboj ozke špranje, so zelo dobre, le to jim štejejo v zlo, da napravijo lese težke. Ko položimo leseno dno na okvir, nabijemo nanj ožji leseni obroč, ki prime dno in ga pritrdi. Lesa je gotova. Bolj močna je, če ji po sredi skozi dno potegnemo žico. Ogle okvirja ojačimo s trikotnimi kladicami. Če so kladice debele, lahko postavljamo eno lesno vrh druge.

Preproste so sledeče lese: 1'5 × 1'5 m velik okvir iz 8 cm širokih desk dobi 5 prečk, skozi katere napeljemo 8 mm narazen vrbove vitre, sedaj z ožjim, nato z debelejšim koncem.

Lese stavimo v skladovnice. Nekateri napravijo za to posebna stojala iz slabih hmeljev in tenkih palic, in sicer na 8—10 predalov. Da lahko lese od vseh strani vlagamo in izvlečemo, puščamo med stojali toliko prostora na vse strani, kakor so lese velike.

Ker pa zavzemajo stojala veliko prostora, je bolje, da lese obesimo pod strop. Na strop pribijemo močne prostoviseče vrvi ali droge v malo manjših razdaljah, nego so lese dolge in široke. Na vrveh napravimo več zanj in v višini les, skozi zanjke pa porinemo kole, ki nosijo lese. Ravnotako je treba na visečih drogih v razdaljah od 30 cm pritrčiti vodoravne kole, ki služijo istemu namenu. Po sušenju ta stojala razstavimo.

Za izpraznjevanje les rabimo košaro, ki je malo daljša kakor so lese dolge, okoli 60 cm široka in globoka. Stojijo na 8 cm visokih nogah, da ne zmečkajo hmelja pod seboj.

Na lese nasipamo svež hmelj 2—4 cm na debelo in ga nič ne mešamo, pač pa vsak dan 1—2 krat lese stresamo. Prostor, kjer stojijo lese, moramo zračiti ravnotako kakor smo že zgoraj povedali. Sušenje traja različno dolgo, povprečno pa 3 (2—6) dni. Majhne lese lahko oskrbuje ena sama oseba, 3—5 m dolge (spaltske lese) pa zahtevajo 2 človeka, da jih prestavljata, izpraznjujeta in polnita. Čeprav je z malimi lesami lažje ravnati, moramo pomisliti, da zavzamejo 3 majhne lese več prostora, zahtevajo več dela in da več stanejo kakor ena sama velika lesa, ki pa ima isto ploščino dna.

Nekoč so postavljali za sušenje pri naravni toploti posebne hmeljne skednje (n. pr. v Tetnanou na Nemškem). To so bile večnadstropne stavbe, ki so imele večino sten iz lesenih polknic, ki so se lahko odpirale in zapirale. Dandanes takih skednjev ne bo nihče več gradil, temveč si bo raje sezidal sušilnico z umetno toploto.

Priprave za bodočo trgatvev.

Še kratek čas nas loči od trgatve in ker pričakujemo letos vsled zgodnega razvoja izvrstno vinsko letino, moramo pravočasno vse ukreniti, da se bo mogel vsak vinogradnik ponašati s svojim letošnjim pridelkom. Ker ni bilo grozdje napadeno od bolezni in drugih škodljivcev, in če bo še september količkaj suh, bo grozdje ostalo zdravo in bo lahko prav dobro dozorelo.

Vzlic temu pa, da bo grozdje letos bolj zgodaj zorilo kakor navadno, **se s trgatvijo ne smemo prenegliti, izvzemši v skrajni sili** (v slučaju kake uime). Če bo septembersko vreme količkaj ugodno, naj ostane grozdje na trti, dokler popolnoma ne dozori, kajti vprav v zadnjih dneh pridobi največ na sladkorju, torej na dobroti, kar povzdigne moč vina in njega vrednost.

Letošnjemu enaki letniki so jako redki, kajti od 1921. naprej so bili vsi letniki kvalitativno bolj slabi, a letošnji letnik utegne jednati onemu l. 1917, kar

bo povzročilo pravcati preobrat v vinski trgovini cele Slovenije. V zadnjih štirih letih se je vinska kupčija v Sloveniji zbog slabih letin in za kvaliteto previsokih cen jako poslabšala, tako da je ponekod tudi zaradi konkurence od drugod vpeljanih močnejših vin kupčija sploh zastala tako, da je tudi slava „kranjskega cvička“ močno zatemnela, celo v obeh njegovih največjih ljubiteljev.

Ravno letos se pa nudi prilika, da si kranjski cviček in druga vina iz znanih dolenskih in štajerskih goric pridobijo zopet na svoji veljavi in vrednosti ter da pridejo zopet v normalno kupčijo.

Kaj naj toraj vsak vinogradnik ukrene, da ne bo vzlic pričakovani dobroti navsezadnje vendarle presenečen?

Najvažnejše je, da pusti grozdje na trti do popolne zoritve, kajti v tem slučaju bo mošt lahko dosegel za 3—5% več sladkorja kakor mošt od nepopolno dozorelega grozdja. Zelo važno je pa tudi, da je posoda, zlasti sodi, v katerih se bo novo vino hranilo, popolnoma zdrava in čista, kajti v slabi posodi se pokvari najboljšo vino.

Zato naj prične vsak že sedaj pripravljati in snažiti svojo posodo, zlasti sode, ako niso v najboljšem stanju. Posebno pozornost je obrniti na tiste sode, ki so morda že eno ali več let prazni, kakor tudi na tiste, ki so bili pretečeno leto napolnjeni z neprijetno dišečim vinom (iz gnilega ali plesnivega grozdja). Dalje na one, v katerih je dalje časa ležalo pokvarjeno vino, bodisi cikasto, vlečljivo, porjavelo ali zavreto (kubinasto) vino, in končno še na novo popravljene sode z novimi dogami ali z novim dnom.

Taka posoda se mora temeljito izpariti ali ponovno izlužiti z zavreto sodo ali razjedljivim lugom in s čisto vrelo ter mrzlo vodo, dokler ne teče iz njih čista voda brez vsakega postranskega okusa. Končno se morajo tako izluženi sodi še oviniti z zakuhanim zdravim vinom ali pa z zakuhanimi tropinami. **S stroški in s časom se pri tem ne sme štediti, ker se to lahko kruto maščuje.** Osušeno posodo moramo nato, ako je ne rabimo, dobro zažveplati, zabiti ter shraniti na pripravnem prostoru. Preslabi sodi naj se pa zavržejo.

Pregledati in pripraviti je pravočasno tudi bednje in kadi, da v slučaju kake nenadne uime ne pridemo naenkrat v neprijetne stiske.

Mnogi imajo v svojih nasadih tudi večje množine zgodaj zorečih trt n. pr. portugalko, črnega burgundca, rulandca, silvanca itd. To grozdje treba pač poprej potrgati, zlasti portugalko, ker drugače jo tiči, ose in druge živali pojedjo, a se tudi sama na sebi preveč izsuši.

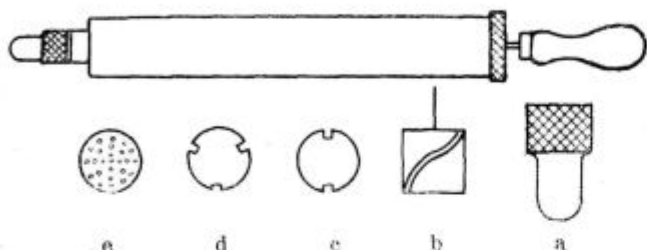
Da bomo morali tudi pri letošnji trgatvi skrbno odbirati nezdravo t. j. gnilo in plesnivo grozdje od zdravega ter vsako zase prešati in uporabiti, je samoobsebi umevno.

Previdno torej tudi na to zadnje delo! Naj zavlada po tolikih otožnih letih zopet pravo veselje po naših vinskih gorica! Naj posetijo vsi nekdanji zvesti odjemalci zopet one vinske gorice in vinogradnike, na katere so v zadnjih letih že močno pozabili.

Fr. Gombač.

Mala ročna škropilnica.

Večkrat pridemo na vrtu ali pa tudi v sobah v zadrego, ker ne vemo, kako bi to ali ono rastlino, ki so jo napadli razni mrčesi (uši, kaparji itd.) ali pa kaka bolezen, hitro poškopili s kakim pripravnim sredstvom. Za take in slične namene in tudi za male vrtove nam služi prav dobro pričujoča škropilnica (pod. 32). To je navadna štrcalka iz medenine; istotako tudi razpršilnik, ki je na koncu. Na slikah od b—d vidimo batič od strani in v prerezu, na katerem so zarežane vijuge. Slika e nam pred-

Pod. 32. Mala ročna škropilnica za vrtove in sobne rastline, s posameznimi deli od a—d. Prerez razpršilnika predstavlja slika e.

očuje prerez razpršilnika, ki se uporablja v slične namene, zlasti v rastlinjakih. Škropilnica se izdeluje v treh velikostih. Najmanjša stane 100 Din, srednje velika 120 Din, največja pa 200 Din. Cena posameznemu škropilniku je 18 Din. Škropilnica se dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani. K.

Vinski eponit in njega uporaba v kletarstvu.

Poleg žvepla in raznih drugih žvepljenih spojin (natrijev bisulfit itd.), uporabljamo v današnjem kletarstvu **vinski eponit** in črn prašek „**enokarbon**“. Vsak zoprni okus ali duh po plesnobi, po posodi, žganju, gnilobi, grenkobi, da celo po petroleju, smoli in trpentinu, se da z eponitom, ozir. z „**enokarbonom**“ zanesljivo odpraviti.

Vinski eponit je čisto, rastlinsko in v prah zmleto oglje; istotako tudi „**enokarbon**“, ki na še močnejše učinkuje kakor eponit. Eno in drugo sredstvo razbarva vino, t. j. odvzame mu rdečo ali rjavo barvo in to tembolj, v čim večji množini se uporablja. Pri čiščenju črnih vin z eponitom moramo biti zato opreznější, če hočemo ohraniti barvo. Sicer se pa da navadna rdeča vina ali grdo porjavela prav lahko razbarvati z eponitom v čisto bela vina, ki so lahko potem porabna za rezanje z drugimi vini.

Vinski eponit ima tudi to prednost pred drugimi organskimi čistili, da ne kvari vina, četudi ostane v njem po več tednov, ker se kratkomalo kemično ne razkaja, medtem ko nam večkrat živalsko oglje dela škodo. Čiščenje vina z eponitom lahko tudi ponovimo, dokler ne dosežemo zaželenega uspeha.

Uporaba.

Najbolje je, da poskusimo čiščenje vina z vinskim eponitom najprej v malem, da doženemo na-

tančno količino, ki je potrebna za odstranitev zoprnega duha. Odtehtano množino praška najprej vmesimo z nekoliko vina (v škaflu) v redko kašo. Potem to črno tekočino vlijemo v sod ter jo tam z ostalim vinom dobro premešamo. Zelo priporočljivo je pretočiti vino v manjšo posodo, ki se da valjati. Na ta način se vino zelo dobro premeša z eponitom. Mešanje moramo skozi 5 do 6 dni, vsaj enkrat na dan ponoviti, drugače se prašek prehitro vsede na dno. Čez približno 10 do 12 dni, ko se prah vsede na dno, je vino previdno pretočiti. Omeniti bi bilo, da se mnogokrat eponit zelo počasi na dno vsede, posebno, če ga dodamo vinu v večjih količinah. V tem primeru je najbolje, da vino filtriramo ali pa čistimo n. pr. z želatino ali z mlekom. Ko se vino očisti, ga pretočimo v drug nekoliko zažveplani sod. Če je vino po tem ravnanju močno izdelano in je postalo plehko, ga pomešamo z drugim, dobrim vinom, da dobi boljši in bolj sveži okus.

Navadno zadostuje:

1. za **razbarvanje rdečih vin** 5 do 15 dkg vinskega eponita na 1 hl; za **trda črna vina** pa moramo vzeti 20 do 120 dkg eponita;
2. za odpravo **surovega duha po tropinah** in za **razbarvanje porjavelih vin** je vzeti 1 do 3 dkg vinskega eponita na 1 hl vina;
3. **zoprni duh** in **okus po plesnobi** odpravimo z 8 do 12 dkg vinskega eponita na 1 hl;
4. **dušek** in **duh po zatohli posodi** odvezamemo z 8 do 14 dkg vinskega eponita na 1 hl;
5. za odpravo **okusa in duha po tropinah** iz vina zadostuje 10 do 25 dkg;
6. **okus po žveplovi starini** (žveplov firn) odpravimo z 10 do 15 dkg eponita na 1 hl; potem moramo vino pretočiti v zažveplani sod;
7. **miševino v vinu** (duh po miših) odstranimo s $7\frac{1}{2}$ do 15 dkg eponita na 1 hl; vino moramo nato dobro prezračiti ter pretočiti v močno zažveplani sod;
8. **motno vino** (vino se noče očistiti) popravimo z 8 do 10 dkg vinskega eponita na 1 hl vina; vino je potem močno zažveplati ali pa pasterizirati;
9. **grenkobo** (pogrenitev vina) odpravimo s 5 do 25 dkg vinskega eponita na 1 hl vina; potem je vino pasterizirati in filtrirati. V tem slučaju mora biti eponit v vinu najmanj 10 dni;
10. **mlečni cik** odvezamemo z 10 dkg eponita na 1 hl vina; vino na to pretočimo v močno zažveplani sod;
11. **duh po plesnobi, žganju** (ali špiritu) odstranimo s 4 do 15 dkg vinskega eponita na 1 hl vina;
12. **duh po petroleju** (karbolineju in smoli) izločimo s 15 do 30 dkg vinskega eponita na 1 hl vina; eponit mora ostati v vinu vsaj 10 dni;
13. **duh po kuhani posodi** izgine že s 5 do 8 dkg vinskega eponita na 1 hl vina;
14. **žganje** (vinski spirit, konjak) izboljšamo, oziroma mu odvezamemo **grdo barvo z 1 do 4 dkg; trpek ali kisel okus z 2 do 3 dkg; okus po posodi, zamaških itd.** pa z 8 do 25 dkg vinskega eponita na 1 hl vina.

Napraviti je prej poskuse v malem. Eponit in enokarbon prodaja Kmetijska družba svojim članom.

Fr. Kafol

Poskusno škropljenje trt s kuhovino jelševega listja.

Visoka cena modre galice in žvepla sili vinogradnika, da si na ta ali oni način išče drugih, cenejših in preprostejših sredstev za zatiranje najbolj nevarnih boleznih peronospore ter oidija ali grozdne plesnobe. Na to misel je privedlo že marsikoga, tudi naše strokovnjake. Med svetovno vojno sem pisec teh vrstic pod vodstvom pok. ravnatelja Skalicky-ja napravil mnogo prav različnih poskusov z različnimi preparati. Gledalo se je zlasti na to, kako bi se dalo doseči najbolj uspešno in najcenejše sredstvo za zatiranje trtnih boleznih in škodljivcev. Preizkušnja je pokazala navsezadnje, da sta še najbolj pomagala modra galica proti peronospori ter žveplo proti oidiju ali plesnobi. Tudi v mirnopedski občini je nekemu vinogradniku prišlo na misel, da je začel škropiti svoje trte s kuhovino jelševega listja, češ da pomaga proti peronospori in oidiju. Sledili so mu tudi drugi sosedi. Da se v stvari sam prepričam, sem napravil letos v svojem vinogradu v Trški-gori (poleg Novega mesta) štiri poskuse s sledečim uspehom:

I. poskus: deset trt kraljevine nisem nič poškopil. Uspeh je bil nepovoljen; trte so opaljane in grozdje je počrnelo ter odpada.

II. poskus: deset trt kraljevine sem poškopil z gosto kuhovino jelševega listja in sicer dvakrat t. j. dne 21. maja in 29. junija t. l. Uspeh je ravno tako slab kot je spredaj navedeni.

III. poskus: deset trt kraljevine sem poškopil in požveplal po običajnem načinu. Uspeh je bil naravnost krasen, trte so tako zdrave, da jih je vesleje gledati.

IV. poskus: deset trt kraljevine sem poškopil z modro galico ter z dodatkom 20% kuhovine jelševega listja. Uspeh je pokazal, da so trte istotako zdrave kot pri III. poskusu. Iz navedenih poskusov sledi, da kuhovina jelševega listja prav nič ne pomaga in je vsak nespameten, kdor se tega sredstva poslužuje. Če koga zanimajo ti poskusi, si jih lahko ogleda v mojem vinogradu v Trški gori, kjer sem te poskuse izvedel z največjo natančnostjo. Poskusni prostor sem ograbil z latami, tako da je razločno videti uspehe in neuspehe. Letos sem škropil, ker je suho leto, samo dvakrat, kar je popolnoma zadostovalo. **Ant. Globelnik**, pos. in vinogradnik.

Proti moljavosti žita.

Tožbe zaradi moljavosti žita so pri nas pogoste. Ne le, da se z moljavostjo mnogo žitnega zrnja pokvari, ampak vsa moka, ki jo dobimo iz takega žita, je zatohla in okopela. Vzrok moljavosti sta lahko dva škodljivca, to sta črni žitni žužek, ki dela škodo na dnu žitnega kupa (predala), in žitni molj, ki dela škodo pri vrhu žitnega kupa. V obeh slučajih dela škodo ličinka (gosenica), t. j. mal črviček (molj), ki izje vso moko iz zrnja. Proti temu škodljivcema nimamo nobenih posebnih sredstev. Najbolj pomagata snaga in obračanje žita. V tem pogledu se pa največ greši in odtod prihaja moljavo žito. Žitnica mora biti zračna, snažna in hladna. Žito samo ni v predalih pri miru puščati, temveč ga je po potrebi premetati iz enega predala v drugega, da se prezrači, ali ga je pa spodaj iz predala (če ima vratca) jemati in zgoraj nasuti, da se na

ta način prezrači. Žitnice, v katerih se je pojavila ena ali druga vrsta molja, je izprazniti, temeljito očistiti, špranje in razpoke zamazati in nazadnje še razkužiti z žveplenim dimom. Napadeno zrnje je posebej očistiti od mrčesja s pomočjo rešet in vode; očiščeno zrnje je zopet posušiti, da ga pripravimo za mlin. **R.**

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znakah) za stroške.

Vprašanje 65. Imam že sedaj drugi par volov, ki je obolel na zadnjih parkljih tako, da ne more hoditi po kamenito-peščenih potih. Spodaj na parkljih se naredijo večje in manjše luknje, ki so suhe. Tudi spodnji robovi parklja so objedeni. Noga je spodaj toplejša, otekline pa ni opaziti. Kako je od pomoči tej bolezni in šepavosti? (A. G. v T. L. p. D.)

Odgovor: Kakor je iz popisa razvidno, nima vol na parkljih nobene posebne bolezni, temuč je skoro gotovo le otiščan na podplatu od ostrega peska ali kamenja. Svetujem Vam, da pustite vola podkovati in da mu delate obkladke z mrzlo vodo na parkljih. **Stanko Arko**, dipl. veter.

Vprašanje 66. Je mesoglednik dolžan, ogledati meso od svinj in goved, zaklanih v sili? Kdo imenuje mesoglednika in za koliko časa? Ali je kaznjivo, izdati bolet, ne da bi ogledal meso? (A. B. v K.)

Odgovor: Na podlagi čl. 17 pravilnika ministrstva poljo-privrede in voda z dne 8. septembra 1925, vet. br. 8749 (objavljen v „Uradnem listu“ z dne 6. novembra 1925 št. 104/348) mora mesoglednik pregledati meso vse v sili zaklane živine, torej tudi one, ki jo živinorejec zakolje za lastno uporabo. Samo ob sebi umljivo, da je kaznjivo, izdati ogledni list (bolet) brez predhodnega ogleda živine ozir. mesa. Če to mesoglednik stori, zapade kazni po čl. 56 gori imenovanega pravilnika, če pa napravi ogledni list druga neopravičena oseba, se isto kaznuje po kazenskem zakonu. Mesoglednika imenuje pristojno županstvo za nedoločeno dobo.

Cek, drž. veterinar.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Št. Pavlu v Savinjski dolini je imela 19. junija po rani sv. maši v občinski pisarni svoj redni občni zbor, pri kojem so podružnični funkcionarji poročali o podružničnem delovanju v preteklem letu ter se posvetovali, kako bi dali isti večji razmah ter prišli do zaključka naročiti prepotrben žitni čistilnik in po možnosti tudi dober hmeljski plug. Potrebna denarna sredstva bi se za ta namen skušala pridobiti iz prostovoljnih prispevkov in raznih podpor, za katere bo podružnica prosila. Delegatom za občni zbor Kmetijske družbe je bil izvoljen načelnik g. Julij Sodnik, ki se z zgledno vnemo prizadeva povzdigniti našo kmetijsko podružnico na višjo stopnjo.

Kmetijska podružnica v Sv. Marjeti pri Moškanjih je zborovala 17. julija. Od 87 članov je bilo 21 navzočih. Podružnica je imela živahen blagovni promet in je skrbela v ostalem najbolj za pouk članov in za čiščenje semena s pomočjo trijerja. Računski zaključek izkazuje 122.012 Din v dohodkih in 112.828 Din v stroških. Skupno premoženje znaša 13.286 Din. Delegatom sta bila izvoljena Fr. Rauf in Fr. Vesenj. Nazadnje se je poudarjala potreba kmetijskega pouka v zadnjih letih osnovne šole in potreba zimskih kmetijsko-nadaljevalnih tečajev po deželi.

Kmetijska podružnica v Ponikvi ob j. ž. je zborovala 17. julija. Od 52 članov je bilo 39 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je bila podružnica vsestransko delavna pri preskrbi gosp. potrebščin in da je kupila tudi Heidov čistilnik. Priredila je tudi poučni zlet na kmetijsko šolo v Št. Jurij ob j. ž. Računski zaključek izkazuje 21.703 Din v dohodkih in 21.650 Din v stroških. Za delegata je bil izvoljen Žličar Fr. Končno so se sprejeli predlogi za prirejanje bolj pogostih sestankov in predavanj, za napravo drevesnice in nabavo kmetijskih strojev.

Kmetijska podružnica v Kozjem je zborovala 17. julija. Od 22 članov je bilo 12 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je imela podružnica 10.578 Din dohodkov in 9003 Din stroškov. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Jevšnik načelnikom in za odbornike Ant. Romih, Jos. Resnik, And. Žuraj in Mart. Centrih. Za delegata je bil izvoljen Fr. Jevšnik. Pri slučajnostih se je sklenilo nabaviti čistilni stroj za žito.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje na kmetijski šoli na Grmu se je zaključil dne 20. avgusta. Tečaj so deloma s prav dobrim, deloma z dobrim uspehom dovršili sledeči gg. učitelji: Dolgan Alojzij, Trbovlje-Vode. Iskra Miroslav, sluš. višje ped. šole v Zagrebu. Hočevnar Franc, šol. upravitelj, Šmihel pri Novem mestu. Jenko Alojzij, učitelj, Ormož. Kavčič Ivan, šol. upravitelj, Zg. Tuhinj. Kavčič Ivan, šol. upravitelj, Medija-Izlake. Kerda Milan, učitelj, Št. Vid nad Ljubljano. Lapajne Anton, učitelj, Št. Peter pri Novem mestu. Medic Avgust, učitelj, Mokronog. Omerzu Karol, učitelj, Trbovlje. Resman Ivan, učitelj, Drazgoše pri Železnikih. Šlibar Martin, učitelj, Toplice pri Novem mestu. Turk Stanislav, učitelj, Bled. Uršič Anton, šol. upravitelj, Trebelno. Vider Jožef, šol. upravitelj, Gorje pri Bledu. — S tem tečajem so imenovani gg. učitelji dobili nekak pregled čez kmetijsko vedo in dosegli formalno usposobljenost za učitelje kmetijsko-nadaljevalnih šol. Želimo iskreno, da bi v tečaju pridobljene kmetijske nauke, ki naj se izpolnjujejo z vestnim in temeljitim nadaljnjim študijem, čim preje mogli uspešno porabiti v kmetijskih nadaljevalnih šolah ter s tem pripomoči kmetskemu ljudstvu do lepših dni.

Sesttedenski učiteljski tečaj na specialni kmetijski šoli v Št. Jurju pri Celju, ki se je vršil od 10. VII.—20. VIII. 1927 je posečalo in dovršilo 23 učiteljev. Udeleženci so bili po večini starejši učitelji in upravitelji šol iz Mariborske oblasti, le eden je bil iz Južne Srbije. Usposobljenostni izpit za poučevanje na kmetijsko-nadaljevalnih šolah so položili vsi, deloma s prav dobrim, deloma z dobrim uspehom. To je bil šele drugi učiteljski tečaj na zavodu. Prvi se je vršil leta 1913. Želeti bi bilo, da bi se nadalje vršili vsako leto ti tečaji ter, da bi jih obiskovali zlasti tudi mlajši učitelji, za katere so v prvi vrsti namenjeni že po odredbi Ministerstva, da se razvije kmetijsko-nadaljevalni pouk tem popolnejše in hitreje.

Konferenca o organizaciji kmetijsko-nadaljevalnih šol se je vršila dne 10. julija na kmetijski šoli na Grmu. Konference se je udeležilo vse učno osebje grmske kmetijske šole, inšpektor g. Miloš Stibler kot zastopnik kmetijskega oddelka pri velikem županu v Ljubljani, g. nadzornik Andrej Škulj kot odposlanec prosvetnega inspektorata, g. sreski ekonom Fr. Malasek, trije šolski nadzorniki in 25 šolskih upraviteljev in učiteljev iz vseh okrajev ljubljanske oblasti. Razpravo je vodil ravnatelj grmske kmetijske šole g. inž. Anton Podgornik, ki je kmalu po 10. uri otvoril zborovanje, vse navzoče toplo pozdravil ter takoj prešel na obravnavo zakona o kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Debata o posameznih členih je bila zelo živahna, kar priča o velikem zanimanju, ki vlada med našim

učiteljstvom glede te važne ustanove. S poldrugournim odmorom opoldne je trajala razprava do 1/17. ure. Z nekaterimi izpremembami je bil načrt zakona, pravilnika in učnega programa za kmetijsko-nadaljevalne šole soglasno sprejet. Ističasno se je razpravljalo tudi o ureditvi gospodinjstvo-nadaljevalnih šol, za katere se je vzporedno s prej imenovanim sprejel načrt zakona, pravilnika in učnega načrta. Vsa razprava je potekla pod dojmom velike važnosti predmeta za gospodarski napredek našega naroda. Želeti je le, da bi v najkrajšem času na podlagi čl. 314 finančnega zokona za 1927/28 beseda meso postala.

Štiridnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši v času od 19.—22. septembra t. l. na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 9.—12. n 14.—17. ure. Ubožnejši udeleženci (udeležence), ki doprinesejo o tem potrdilo od svojega županstva, lahko dobe hrano brezplačno na zavodu. Prijave je poslati na direkcijo šole najkasneje do 16. septembra t. l.

GOSPODARSKE STVARI.

Izvoz brezalkoholnih sokov. Mnoge države, posebno Nemčija, Finska in Norveška zelo povprašujejo po koncentriranem brezalkoholnem soku iz sliv, sadja in grozdja, za katerega plačujejo sorazmerno visoke cene. Že letos bi lahko prodali velike množine, v prihodnjih letih pa bo povpraševanje vsled vedno naraščajočega konzuma še bolj živo. Da bi že letos lahko s izvozom pričeli in tako še v večji meri prispevali k omiljenju naše gospodarske, posebno vinske krize, se vabijo vsi, ki imajo smisel za razvoj našega narodnega gospodarstva, da se pridružijo akciji, ki jo je podvzela „Brezalkoholna produkcija“ v Ljubljani.

Poljske miši v Prekmurju. V južnih delih Prekmurja, zlasti v okraju Dolnja Lendava in v občini Rakičan okraja Murska Sobota se zelo širijo nevarni škodljivci, poljske miši. Veliki užpan mariborske oblasti se je ponovno obrnil na ministrstvo za kmetijstvo za nujno nakazilo kredita v svrhu nabave sredstev za uničevanje škodljivca.

Hmeljarjem! Hmeljarsko društvo v Žalcu je izdalo sledeči oklic vsem hmeljarjem: Ako hočete ohraniti sebi in svojim naslednikom hmeljarstvo kot vir blagostanja, potem se vestno in dosledno ravnajte po navodilih umnega hmeljarstva. Zlasti pa strogo pazite na lepo obiranje, vestno prebiranje, pravilno sušenje in pravočasno basanje hmelja. Bodite skrajno pravični pri prodaji hmelja! Pripeljite in oddajte kupcu le to, kar ste mu prodali, oziroma le to, kar je on kupil od Vas in nič drugega! Bodite pri prodaji hmelja tudi skrajno previdni! Ne zaupajte vsakemu človeku, ki hoče kupiti hmelj od Vas! Tirjajte od vsakega Vam neznanega kupca legitimacijo, s katero dokazuje, da je opravičen kupovati hmelj ali zase ali za koga drugega. Skrbite torej vsi, da se bo ugled našega hmeljarstva dvigoval od leta do leta in da bode tako naraščalo zaupanje tujezemskih in domačih trgovcev do Vas!

Živinska razstava v Grahovem pri Cerknici. Kmetijske podružnice sodnih okrajev Lož-Cerknica prirede 1. septembra t. l. v Grahovem živinsko razstavo, združeno s premovanjem živine. — Razstava se otvori omenjenega dne ob osmih zjutraj na sejmišču v Grahovem. Na razstavo bo pripuščena le živina domače reje, in sicer: 1. krave, breje ali s teleti, brez ozira na starost, 2. breje telice, 3. bikji plemenjaki in mladi bikji. Razstavi se lahko živina katerekoli pasme; izkazati pa se bo moral vsak živinorejec s potrdilom županstva, da je živina, ki jo razstavlja, doma vzrejena. O priliki razstave bo predaval zastopnik Kmetijske družbe iz Ljubljane, g. inž. Lah o živinoreji. — Živinorejce vabi k vdeležbi **Pripravljani odbor.**

Lep uspeh s hmeljem v logaškem okraju Prvi poskusi s hmeljem so se v logaškem okraju tako dobro sponesli, da je upati na nov vir gospodarskih dohodkov. Posajene hmeljne sadike so dosegle visokost 7 metrov in več. Rastline so lepo temno-zelene, zdrave, polne panog in kobufov. O kaki glivični bolezni ni govora. Vse kaže, da mu ondotno podnebje in zemlja prav dobro ugajata.

KMETIJSKE NOVICE.

Osebnostne vesti. Dr. Albert Ogrizek, novi urednik „Gospodarskega Lista“ v Zagrebu. Začetkom junija t. l. je umrl dose-danji urednik hrvatskega „Gospodarskega Lista“ v Zagrebu dr. Milan Krištof. Na njegovo mesto so merodajni gospodarski krogi pozvali g. dr. Alberta Ogrizka, vseučilišnega profesorja in člana upravnega odbora Gospodarskega društva v Zagrebu. G. dr. Ogrizek je Slovenec, rojen v Savinjski dolini, je znan živinorejec in splošno izvrsten kmetijski strokovnjak, ki je v znanstvenih krogih poznan tudi v inozemstvu. Njemu je tudi poverjena uprava veleposestva Maksimirja, ki je last zagrebške gospodarske fakultete. Prepričani smo, da bo „Gospodarski list“ pod njegovim vodstvom še bolje uspeval in mnogo koristil za napredek kmetijstva na Hrvatskem in v Slavoniji. Predvsem mu bo pa mogoče postaviti list na znanstveno pod-lago, vnesti v hrvaško kmetijstvo in združništvo nov duh in nove metode, ki bodo pospešile gospodarski napredek. Na tem polju mu želimo mnogo uspeha! — „Gospodarski List“ izhaja enkrat mesečno v Zagrebu in stane 30 Din.

Ukinjenje carine na pluge. V „Službenih Novinah“ je objavljeno rešenje ministrskega sveta, po katerem se ukine carina na pluge in posamezne dele (postavka 552, točka 1 ter 2 a in b).

Konjerejsko društvo za Mariborsko oblast priredi letos ogledovanje in premovanje plemenskih konjev kakor običajno, dne 3. sept. v Ljutomeru, 5. sept. Šmarju pri Jelšah, 13. sept. v Ptuj, 14. sept. v Ormožu, 21. sept. pa v Konjicah.

Tečaji „Brezalkoholne produkcije“ se bodo na željo mnogih interesentov vršili za časa letošnje jesenske razstave. Prvi tečaj se vrši dne 19. septembra, ostali se vrše naslednje dni po potrebi. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se čimpreje prijavi „Brezalkoholni produkciji“ v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Pravica za geometrska dela. Oblastna direkcija katastra pri delegaciji min. financ v Ljubljani opozarja javnost in zlasti vse zemljiške posestnike, da se pojavljajo posebno v novem času po deželi nepoklicani in neopravičeni ljudje, ki se izdajajo za inženjerje ali geometre in izvršujejo razna geometrska dela prot visokemu honorarju. Ker prizadevajo taki nekvalificirani ljudje, katerih izdelki se ne morejo upoštevati za uradna dejanja, nepoučenim posestnikom poleg materialne škode še razne gospodarske neprilike, svari oblastna direkcija javnost pred njimi. Zemljiška dela, zlasti ona, ki naj služijo kot podlaga za ureditev zemljiške knjige in katastra, smejo izvrševati izključno le državni geometri okrajnih katastrskih uprav in pa oblastno poverjeni civilni geometri ter civilni inženjerji, ki so za taka dela pooblašeni.

DOPISI.

Iz Letuša. Kmetijska nadaljevalna šola v Braslovčah, kateri se je pridružilo nekaj članov oz. članic kmetijske podružnice v Letušu, je napravila pod vodstvom učiteljev, gg. Lušina in Zdoška, zlet k znanemu kmetijskemu strokovnjaku,

viš. sadj. nadzorniku gospodu F. Goričanu v Višnji vasi pri Vojniku v nedeljo, 24. julija t. l. Gospod višji nadzornik nam je z vso njemu prirjeno ljubeznivostjo razkazoval in pojasnjeval razno poljsko orodje, lastne izume za zatiranje njivskega in travniškega plevela, vzorne, iz starih hlevov prenarejene hleve za konje, krave in svinje, praktične jasli, napravo greznice itd. Obiskovalce je zlasti zanimalo, da je gosp. Goričan stara gospodarska poslopja tako preuredil, da odgovarjajo novodobnim zahtevam. Ogledali smo si tudi njegovo vzorno posestvo, njive, travnike in sadovnjake. Pri ogledovanju nas je opozoril na koruznemu polju nevarnega „biljeka“ ali koruznega molja ter pojasnil, kako ga najlažje in najuspešneje zatiramo. Žal, da je čas tako hitro potekel. Koliko koristnega, praktičnega bi se še bili lahko naučili. Za vso ljubeznivost gosp. Goričana pri praktičnih predavanjih, kakor tudi za njegovo gostoljubnost, za malco in obed, se najiskrenejše zahvaljujemo z objubo, da ga hočemo posnemati in obdelovati našo ljubo, slovensko grudo s tako ljubeznijo, kakor jo obdeluje naš strokovnjak! Tisočerni „Bog plačaj!“ — „Še na mnoga leta!“ v prosvetni prospeh našega kmetijstva blagemu gostitelju! — **B. Zdošek.**

Dol. Lendava. Zlet kmetijskih podružnic. Na povabilo sres. kmet. ref. iz Dol. Lendave so priredile tukajšnje kmet. podružnice zlet na semenogojsko stanico v Nemščak pri Beltincih. Vsled prevečike oddaljenosti in mnogih cerkvenih praznovanj (proščjenja) se ni moglo izbrati primernega časa za zlet in tako so prišli kmetovalci samo iz dveh bližnjih podružnic, iz Beltine in Turnišča. Upravitelj stanice g. inž. Mikuž je v poljudni razlagi razkazal vse vrste pšenice, ovsa, ajde, in prosa. Naši kmetovalci so se divili lepim uspehom, katere je zavod dosegel zlasti pri domači pšenici. Število 276 tabel pšenice raznih vrst in različne letne odgoje nudi lepo sliko, tako, da so kmetovalci lahko spoznali vzgojne izpremembe. Gospod upravitelj je vstregel prošnji naših kmetovalcev in jih bo vpošteval pri letošnji oddaji prvovrstnega semena. Zeleti bi bilo, da se oglasijo tudi druge kmetijske podružnice v bližini in si zagotovijo zlasti lepo semensko pšenico. Za vso uslugo pri razkazovanju stanice in dobavi dobrega semena se g. inž. Mikužu najlepše zahvaljujemo. **I. P.**

URADNE VESTI

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnitva; da pravočasno (t. i. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izprememeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Ljubljana, v petek 16. septembra, ob osmih zvečer v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg 3/I; — **Rovte,** v nedeljo 18. septembra, ob treh popoldne v Društveni dvorani, Rovte 155; — **Vrh pri Vinici,** v nedeljo 18. septembra, ob dveh popoldne v občinski pisarni na Vrhu; — **Zagorje ob Savi,** v nedeljo 25. septembra, ob osmih dopoldne pri g. Tomo Koprivcu v aZgorju; **Zire,** v nedeljo, 18. septembra, po jutranji maši pri načelniku Iv. Kavčiču v Žireh št. 6.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/6 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/8 strani	Din 300.—
1/3 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1/4 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne, ter veljajo tako iz skladišča v Ljubljani kakor iz Maribora.

Udom iz mariborske oblasti sporočamo, da so vse kmetijske potrebščine na zalogi tudi v Mariboru, Meljska cesta št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na: Skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Semena in žita:

Dioseška semenska pšenica po Din 3.75 za 1 kg, vreče se računijo posebej.

Oves „Ligovo“ po Din 3.50 za 1 kg z vrečo vred.

Kose prvovrstne.	65 cm,	70 cm,	75 cm
po Din	22.—	24.—	24.—

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene. Večje zaloge se nahajajo tudi pri Zvezi podružnic v Brežicah ter v podružničnem skladišču v Novem mestu, ter na Rakeku pri gospodu Mat. Stržaju.

Apneni dušik v pločevinastih posodah po Din 310.— za 100 kg — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 12.50 100 kg, samo vagonke pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400—600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 145.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano umetno gnojilo za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8½% kalija, 5% dušika in 9% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. — Za 1 ha 500 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 29% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 21% fosforove kisline in 5% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 18/19% po Din 142.—. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 146.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več.

Oddaja umetnega gnojila na drobno:

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamezne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu št. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2.50 za 1 kg z vrečicami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.25 za kilogram, na drobno Din 5 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.25 za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovačca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvivosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Antiklor (salojdin, natr. tiosulfat) v sodih po 300 kg Din 5.20, v sodih po 100 kg Din 5.40, v manjših količinah po Din 5.60 za kilogram.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Azbest dunajski za čiščenje vina po Din 40 za kg.

Cepilna smola po ¼ kg Din 15.—, ½ kg po Din 8.—

Ebulioskope Vidal-Maligand za preizkušanje alkohola v vinu po 500 Din za kompl. aparat.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Flora škropilnice, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin, domače tvrdke, po Din 850.—

Grozdni mlin inozemske tvrdke, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozdni rebljači „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozdni rebljač inozemske tvrdke po 5450.— Din.

Gumijevе cevi za škropilnice po 15.— Din meter.

Gumijevе kroglice za trtne škropilnice po 50 par komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent **Matievič**, vštrevši tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—, večji format s termometrom po Din 140.—

Nitrij bisulfid v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

Rafija je dobiti v skladišču Maribor po Din 20 za 1 kg.

Sadni mlin inozemske tvrdke po 4250.— Din.

Sadni mlin domače tvrdke Din 1450.—

Salojdin (antiklor, natr. tiosulfat) po Din 5.20, 5.40 in 5.60 za kg. Glej Antiklor!

„Srgo“ aparat za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

Sulfol (koloidno žveplo) proti oldiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem **Fr. Nechwile**, po Din 165.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 100, velike po Din 200. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18.— za komad.)

Trtne škropilnice, bakrene, sistem **Vermorel** po Din 500, sistem **Jessernik** po Din 500, sistema **Kmetijska družba** po Din 450, original **Komet Nechwile D 123** Din 500 za komad.

Uranija zelenilo po Din 80 za kg.

Uspulun — za razkuževanje vseh vrst semenja — v skatlicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke **Theo Seitz** po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galico po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovci trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki, ročni po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke **S. Kunde & sin:**

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—

Žage za drevesa od Kunde, od 30.— do 124.— Din.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarno na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Brzoparilniki „Alfa“ original B po 1201 po 1900.— Din.

Gumijevi seski za teleta po Din 20 in 30 komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalnik „Titan“ za 1501 po Din 2200.—

„Baltic“ posnemalnik za 351 Din 620. M:O za 601 Din 1260, za 1001 K: po 1700 Din, za 1301 K po Din 1800 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.—

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din.

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—

Sirišče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 950, 360 cm po Din 970, 390 cm po Din 990, 420 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1120.

Telečji napajalniki po Din 130.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Mortal aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovačcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Orodje vrtnarskega društva: klini za vrstico po 3 Din, lopate za štilhanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 10.—

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

„Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelcov, stane Din 20.—

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno in pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1400.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1600.

Poljedelski stroji:

Universal plugi:

Sackov plug D7 MN po Din 1180.—

Sackov plug D6 MN po Din 1000.—

Sackov plug EFB5 po Din 920.—

Sackov plug E9E po Din 1300.—

Dvojni Sackov plug ZH6RU po Din 1650.—

Obračalni plug UW5 po Din 1040.—

Obračalni plug NW5 po Din 1300.—

Plužni lemeži Sack: 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—

Podzemeljski plug Sack XII po Din 400.—, Sack XV po Din 400.—

Sackov kompl. plug z sedmimi izruvači za krompir po Din 1250.—

Izruvač za krompir Sack (glava) z sedmimi deli Din 240.

Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po Din 440.—; „Planet“ štev. 18 Din 220.

Okopalnike Planet-Plantage kompletne po Din 800.—

Osipalniki: z enim prednjim kolesom, kompletni po Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350; M za 7" plug (Sack) po Din 390.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 750.—, A4 po Din 760.—

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 900.—, SB3 po Din 980.—

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Stroj za suho kvašenje žita (Mayer Trockenbeizer Ideal, 1) po Din 950.—

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780, z devetimi (peresnimi noži) po Din 1980.

„Jaz moram
„Thürpil“ - u
(tirpil) izdati

najboljše spričevalo.

Skozi osem let se mi ni posrečilo z zimsko krmo niti eno tele obdržati, letošnje zimo so vsa teleta preživela, ker sem jim od rojstva dajal po eno krogeljico na dan“.

C. Samostanska uprava C.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah.

Edina tovarna: Cl. Lageman, Chem. Fabrik, Aachen. Zastopnik:

„Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica šte. 8.

Telefon šte. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 250 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1000 milijonov kron.

aprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojla po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Kmetovalci, čitajte kmetijsko - strokovne knjige!

KMETIJSKE KNJIGE

in gospodarska navodila, ki jih ima naprodaj „KMETIJSKA DRUŽBA ZA SLOVENIJO“ v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3.

Splošno kmetijstvo.

	Din
F. Štupar, Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini	5,—
B. Skalicky, Kmetijske razmere na Češkem (broš.)	10,—
I. Majdič, Nasveti za hišo in dom (vez.)	30,—
F. Pengov - Dr. Ratajec Poljudna kemija (broš.)	18,—
F. Povše, Umni kmetovalec II. III. snopič po	12,—
V. Rohrman, Poljedelstvo I. II. snopič po	15,—
Rohrman - Dular, Gospodarski nauki	15,—

Travništvo.

	Din
Weinzierl - Turk, O sestavljenju in setvi travnih mešanec (broš.)	15,—
Inž. Turk, Navodilo o gnojenju travnikov	5,—
Inž. Turk, Travništvo I. snopič po	8,—
Inž. Turk, Travništvo II. snopič po	13,—

Vinarstvo in kletarstvo.

B. Skalicky, Pridelovanje in razpečavanje namiznega grozdja, ter vzgoja trt na špalirju (broš.)	10,—
B. Skalicky, Kletarstvo (vez.)	72,—
A. Žmavc, Vinarstvo (vez.)	66,—
Imenik vinogradnikov mariborske oblasti	10,—

Sadjarstvo in vrtnarstvo.

M. Humeck, Breskev in marelica (broš.)	10,—
M. Humeck, Praktični sadjar (vez.)	80,—
M. Humeck, Sadj v gospodinjstvu (broš.)	24,—
M. Humeck, Sadno vino ali sadjevec (broš.)	10,—
F. Kafol, „Sadjarstvo“	10,—
J. Zupanc, „Konserviranje sadja in povrtnine“	16,—

	Din
M. Humeck, Pet slik od zlahtnih hrušk	10,—
M. Humeck, Domači vrt (vez.)	40,—
I. Priol, Ameriški način sortiranja in vkladanja sadja (broš.)	5,—

Živinoreja in živinozdravstvo.

Steuert - Jamnik, Soseda Razumnika „Konjereja“	15,—
L. Tepina, Podkovstvo (broš.)	20,—
F. Dušar, Domači živinozdravnik (vez.)	44,—
A. Slivnik, Perutninarstvo (vez.)	50,—
Dr. Veszka, Reja domačih zajcev (broš.)	10,—
F. Erjavec, Živali v podobah, II. zv. ptice (vez.)	26,—
A. Pevc, „Sisarstvo“	65,—
A. Pevc, „Mlekarstvo“	25,—

Čebelarstvo.

A. Janša, Nauk o čebelarstvu (broš.)	24,—
D. Beranič, Temelji uspešnega čebelarstva	15,—
F. Lakmayer, Umni čebelar (vez.)	38,—

Razne gospodarske knjige.

M. Kostanjevec, O užitnih vina in mesa (broš.)	5,—
A. Šivic, Poljudno navodilo za merjenje lesa	15,—
J. Künzle, Zdravilna zelišča (broš.)	8,—
J. Künzle, Zel in plevel „Slovar naravnega zdravilstva“ (vez.)	75,—
L. Purgaj, Gospodinjstvo (broš.)	40,—
Dr. Šavnik, Dohodnina (broš.)	8,—
A. Beg, Naše gobe, navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob (vez.)	50,—
Makuc - Jamnik, Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice	10,—

„Gospodarska navodila“

ponatisi iz „Kmetovalca“. Vsako posamezno navodilo stane 2 Din.

Denar ali znamke je treba ob naročitvi naprej poslati. (Zadostuje če imenujete samo tekoče šte. od navodil).

- Počrtnjenje vina ali sadjevec.
- Rjavenje vina.
- Sestava in setev travnih in deteljnih zmesi.
- Gnojenje vinogradov z novičimi umetnimi gnojili.
- Kako se iz knlega grozdja napravi dobro vino.
- Ciste drože in njih raba v kletarstvu.
- Vzroki neplodnosti pri govedu.
- Sluzavost ali vlačljivost vina.
- Krmiljenje z oitnimi tropinami.
- Čiščenje in precejanje vina.
- Resna beseda vinogradnikom ob trgatvi.
- Naprava petijora ali domače pijače.
- O bistvu alkoholnega vretnja (kipenja).
- Vnete vimena ali volčič na vimenu.
- Nova naredba glede zvrševanja rezarstva.
- Kislost (kisloba) in razkisanje vina.
- Močno krmilo „ribja moka“ za rast in pitanje prašičev.
- Dolžnost vzdrževanja ograj pred živino, ki se pase.
- Napenjanje govedi.
- Bradavice (gobe) pri živini.
- Izdelovanje mila za dom.
- Zdravljenje kužnih bolezni s cepilcem (rdečica).
- Novo zakonske določbe o sporih pri kupčiji z živino.
- Kako živi žitni molj in kako se pokončuje.
- Natrijev bisulfit kot nadomestno sredstvo za žveplo.
- Kako se obnavljajo in popravlja meje?
- Presojanje krmil po škrobnih vrednotah.
- Garje pri konjih.
- Apeni dušik.
- Duh in okus vina po žveplu.
- Tobak. Pridelovanje in zakonski predpisi.
- Sečni kamni pri živalih.
- O prijavi sekanja v gozdih.
- Kisanje in cikanje vina.
- Trošarina na vino.
- Precejanje in filtriranje vina.
- Glodanje lesa po goveji živini.
- Dve nujni nalogi naše živinoreje.
- Sredstva za pokončevanje škodljivih rastlin in živali.
- Skoda, povzročena po lovcih in divjačini.
- Moderno zatiranje živalskih kužnih in nalezljivih bolezni.
- Preizkusi z umetnimi gnojili 1923. leta.
- Pomen kmečkih gozdov.
- Neplodnost, zvrženje in bolezni žrebet.
- Salolidin kot sredstvo zoper trtno plesnobo.
- Teškoče žveplo zoper plesnobo na grozdju.
- Moljavo žito.
- Kako sadimo sadno drevje ob cestah in potih.

Po prejemu denarja se takoj odpošljejo knjige!

Ob naročitvi knjig zahtevajte poštno položnico!

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

V Rajhenburgu

ali okolici se kupi hišica z vrtom. Ponudbe pod „20.000 Din“ na upravništvo „Kmetovalca“ številka 229.

Sadno drevje!

Večje število visokodebelnih jaboličnih in hruškovihih dreves samo boljše vrste za jesensko saditev, ter vsake vrste prtiličnega drevja in nekaj marelic ima po zmernih cenah naprodaj in razpošila: **Andrej Hafner, Doričarje 14, pošta Skofjaloka.** (Pri večjem številu znaten popust). 234

Hmeljarji pozor!

Sušilnice za hmelj vseh velikosti z vlitimi in navadnimi pečmi dela: **Avugst Švajger, ključavničar, Braslovče pri Celju.** 235

Izvanredni občni zbor

Pašne zadruge za občine Selca, Sorica in Železniki se vrši v nedeljo, 18. septembra 1927 ob 8. uri pri zadrugi na Češnjel. Odbor.

Montafonskega bika

plemenjaka, 4 leta starega, vajenega vsaki vožnji, dnevno vpreže teža, 600 kg težkega, njegov zarod se vidi v graščini in sina njegovoga, 2 leti starega, 500 kg težkega, prodaja vsled opustitve montafonske pasme, ki v ormožkem okraju ni vpeljana **Križniška graščina, Velika nedelja pri Ormožu.** 237

Kuharica,

ki zna dobro kuhati, pridna, močna in potrpežljiva, se sprejme v večjo trgovsko hišo na Dolenjskem. Služba stalna. Ponudbe pod „Kuharica“ na upravo „Kmetovalca“ pod št. 238.

Stiskalnice in mlinci

za sadje in grozdje, kotli za žganje po najnižjih cenah pri **Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1.** 239

Hrastov želod

kupujem v vsaki množini. — Naslov se izve pri upravi „Kmetovalca“ pod št. 241. 241

Semenske pšenice

prvovrstne Diosseke, hektoliter tehta 83 kg, odda kg po 4 Din Oskrbništvo graščine Rakovnik, pošta St. Rupert pri Mokronogu. 240

Vabilo

k rednemu občnemu zboru Splošne gospodarske zadruge v Ribnem pri Bledu, ki bo dne 25. septembra ob 3. uri popoldne v dvorani Gasilnega doma z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odbritev računskega zaključka. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Raznosterosti.

Brinje

vsakovrstno, nudi najceneje tvrdka **I. Knez v Ljubljani, Gosposvetska c. 3.** 223

Zdravila

za ljudi in živali.

Prizkušene lastne specializirane z natančnimi navodili. **Hočevar eva Aromatična železnata tinktura.** Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelelost. 1/2 l stekla 20 Din. Naročiti in porabiti je 3 stekla. **Ločlthin kroglice z železom.** Živčna hrana za živčno oslabele, nerovne ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatla 24 Din. **Hočevarjev železodni prašek.** Učinkuje pri železodnem katarju, t. i.: pri tiščanju in bolečinah v želodcu, železodnem krču, kislem izpahovanju in bluvanju. Skatla 20 Din. — **Protislaski cvet.** Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Stekl. 14 Din. — **Prsni sok in prsni čaj.** Zoper kašelj in bolečine v prsih. Oboje 16 Din. — **Migrenol.** V 10 min. učinkuje tablete zoper glavobol, trganje in vročico. Cevka x 10 tabl. 15 Din. — **ZA DOMAČE ŽIVALI:** **Sadnikarjev zdravilni prašek** zoper obojenje prašičev. Sigurno zdravilo zoper boleznin na prebavilih, ki čisti in odvača kožne bacile. Pospešuje tek in rejo živali, ter zabrani izbruh rdečice. Zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. — **Bosulja svečice.** Edino zdravilo zoper srmanično vnetje pri govedih. Zanesljivo zoper jatovost krav in telic. Skatla z 12 svečicami 30 dinarjev. — **Protikataralčen prah za konje.** Preizkušeno zdravilo zoper konjski kašelj, težko dihanje in izgubo teka. Skatla 20 Din. Na vsa vprašanja odgovorjamo brezplačno! V zalogi vsa druga zdravila! Izdeluje in razpošila samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar

Vrhnika št. 96.

Čuvajte se ponaredb, zato naročajte naravnost od mene! Pri večjih naročilih popust!

ČADEŽ & BRCAR

LJUBLJANA,

Kolodvorska ulica št. 35

ima vedno na zalogi po konkurenčnih cenah: poljedelske trijerje, la gonilna jermena, naravne in umetne mlinske kamne, mlinske potrebščine.

Za krmiljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najboljšje sredstvo

„TEŽAKOVO hranilno in zdravilno olje za živino“

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznано in priporočeno od najvišje instance

„Bujatričke klinike veterinarskog fakulteta in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS. u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. junija 1927. To olje dobavlja edino tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gunduličeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

Najboljše dušičnato gnojilo za krompir, koruzo, peso posebno pa hmelj je

čilski soliter

ki se ga dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in trgovcih z umetnimi gnojili.

Njegova raba je preprosta, učinek gotov. Potrebna pojasnila in tiskana navodila o vseh umetnih gnojilih podaja na pismena vprašanja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilškega solitra, Ljubljana, Turjaški trg št. 3.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno **klavne živine.** Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Kmetje in posestniki pozor!

Kdor najde na svojem posestvu lepo svetlorumeno in temnorumeno ali temnorudečo prst (zemljo), katera je čista brez vsake primesi, iz katere bi se lahko izdelovala rumena barva „Oker in Satinober“ ali rudeča barva, naj pošlje 5 kg prsti kot vzorec po pošti. Če bo prst uporabljiva za izdelovanje barv se bo dobro plačala. Pred vsem pa opozarjam, da mora biti prst lepa in čista brez primesi, enakobarvna (ter mora biti na prostoru kjer se najde skupno za najmanj 50 vagonov, lahko pa tudi 200 vagonov ali še več). Vzorce in ponudbe pošljite takoj na naslov:

KOROŠEC DRAGOTIN
rudokop in trgovina z barveno rudo
Šmartno ob Paki (Gorenje št. 7.)

H. HAUPTNER, BERLIN

tvornica živinozdravniških inštrumentov za zdravljenje živine in živinorejo.

Priprave za preizkušnjo mleka.

Vrtilnik za določanje toliččobe v mleku, priprave za kontrolno molžo, Butirometer za polno in posneto mleko, smetano itd. Preizkuševalac za čistoto mleka. Priprava za preizkušnjo masla in sira. Mlečne

tehtnice, steklenice za mlečne preizkušnje, golide itd. Hauptnerjevi stroji za striženje in ušesne znamke i. t. d.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

MARKO V. DJORDJEVIĆ I BRAT
BEOGRAD, Kralja Petra ulica št. 53.